

sen hatottak a lemeztektonikai elmélet egyes elemei, mint azt a következő példa is mutatja. „Megtalálták a magyarázatot a lemezek mozgására, a Föld kéreg alatti izzó anyag a Föld kéreggel párhuzamosan mozgott és magával hurcolta a lemezeket. Felmerült az a kérdés, hogy miért nem akadályozta a Föld forgását, miért nem billentette egy oldalra a Földet a Pangea.

Magyarázata: mert ez a vékony, a Föld belsejében levő anyaghoz képest nagyon könnyű fajsúlyú réteg, alig számított valamit a Föld egész tömegéhez viszonyítva. Így nem billentette a Földet el.”

A tanulók teljesítményét állandóan mértük, és az egyes témakörökben százalékosan is értékeltük az elsajátítás mértékét.

A két évfolyam teljesítménye

	1976/77		1977/78
	7. b	7. c	7. b
1. A kontinensek elhelyezkedése	94 ^o / _o	84 ^o / _o	100 ^o / _o
2. A kontinensek összefüggésének bizonyítékai	60 ^o / _o	57 ^o / _o	89 ^o / _o
3. Litoszféra lemezek mozgása (típusok)	61 ^o / _o	74 ^o / _o	66 ^o / _o
4. Lemezmozgás következményei	94 ^o / _o	100 ^o / _o	72 ^o / _o
5. Lemezek elnevezése	65 ^o / _o	74 ^o / _o	100 ^o / _o
6. Lemezek fogalmának értelmezése	71 ^o / _o	89 ^o / _o	100 ^o / _o

A tanulókkal végzett kétéves munka pedagógiai, metodikai, szakmai eredménye alátámasztotta azon véleményünket, hogy a jelenlegi deduktív tantervi anyag kiválasztása mellett érdemes lenne, főként amikor a tudomány is hatalmas változásokon megy át, induktív anyag kiválasztási kísérletek eredményével is gazdagítani a földrajz általános iskolai tantervi anyagát.

MIHA TAMÁSNÉ

Nagykanizsa

Osztályfőnöki óra

Az óra előkészítése

Az óra előkészítése egy héttel előbb történt.

A tanulók különböző feladatokat kaptak önkéntességi alapon:

1. Két tanuló felkereste a helyi OTP-fiókját a szükséges adatok gyűjtése céljából.
2. Két tanuló riportot készített az iskola takarékbélyeg-felelősével.
3. Egy tanuló rejtvényt készített a különböző országok pénzfajtáiról.
4. Két tanuló figyelte a rádió adásait.
5. Két tanuló pedig a tv-adásait figyelte. Feladatuk a takarékosággal kapcsolatos közlemények megfigyelése volt.
6. Egy tanuló plakátokat festett. Téma: a lakosság takarékoságra való nevelése.
7. Két tanuló faliújságot készített az országos takarékosági nappal kapcsolatban.
8. Egy tanuló fogalmazást írt arról, hogy családjuk hogyan takarékoskodik.
9. Egy tanuló fogalmazást írt, hogy az osztály hogyan takarékoskodik.
10. Egy tanuló rövid beszámolót készített a világtakarékosági napról.
11. Egy tanuló közmondásokat gyűjtött a takarékosággal kapcsolatban.

AZ ÓRA TERVEZETE

Osztály: 6/b.

Anyag: A takarékoság egyéni és társadalmi jelentősége.

Nevelési cél: A munka eredményeinek, a közösség vagyonának védelme, takarékoságra nevelés.

Szemléltetés: Újságcikkek, fogalmazványok, plakátok, szemelvények és riport.

Koncentráció: Magyar irodalom, történelem, úttörőmozgalom (úttörők 4. pontja).

1. A hétes jelentése.

2. A felelősök beszámolója:

a) Osztályvezető (fegyelem, sorakozó, ügyelet),

b) Hetesek (az előző hét tapasztalatai),

c) Tanulmányi felelősök (tanulópárok munkája),

d) Őrsvezetők (őrsi foglalkozásokról, a hulladékgyűjtés állásáról).

3. Közöltem a mai osztályfőnöki óra anyagát:

Ma a takarékoságról fogunk beszélgetni. Felírtam az óraszámot és címet a táblára.

8. óra

A TAKARÉKOSSÁG EGYÉNI ÉS TÁRSADALMI JELENTŐSÉGE

Tervezett tanári kérdések:

Általában mire mondják, hogy takarékos ember?

Milyen közmondást ismerünk a takarékosággal kapcsolatban?

A félrekerült pénzt hol őrizzük?

Hol célszerűbb tartani? Miért?

Honnan származik az a mondás, hogy élére rakja a garast? Miért?

Mióta van Magyarországon takarékpénztár, és kinek a nevéhez fűződik az első takarékpénztár alapítása, megnyitása?

Nézzük meg, hogy rakják élére ma a forintokat Zalában? Az OTP helyi fiókjánál kapott adatok alapján számoljon be B. B. és M. E. tanuló.

Ezek után hallgassuk meg az iskolai takarékbélyeg-felelősével készített interjút, amiből megtudhatjuk, hogy osztályunk hogyan takarékoskodott az elmúlt évben.

Megdicsérem a legtöbb pénzt gyűjtő tanulót. Mesélje el, hogy mire költötte el a gyűjtött ént.

Ha X. Y. tanuló külföldre utazott volna vásárolni, kirándulni, használhatta-e volna forintjait?

Mi a teendő a külföldi utazások előtt?

Melyik országban milyen pénzfajta a hivatalos fizetési eszköz? Ennek eldöntésére K. J. készített nettek egy minitesztet.

márka

lira

Várható tanulói válaszok:

Aki pénzt jól beosztja, nem költi el egyszerűen.

Sok kicsi sokra megyen. Ki mint vet, úgy arat. Ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát. Több nap, mint kolbász. Ma hopp, holnap kopp.

Otthon vagy a takarékbán.

A takarékpénztárban, mert ott biztos, jó helyen van, és addig az állam is tudja használni, amíg nekünk nincs rá szükségünk.

Régen, mikor még nem volt takarékpénztár, a pénzt otthon, erős vasládában tartották, s nem ömlesztve, hanem gondosan egymás mellé, élére rakva. Így több fért a ládába és könynyebben lehetett megszámolni.

1840 óta. Fáy András alapította pénzügyi Pesti Hazai Első Takarékpénztár Egyesület néven Budapesten nyílt meg.

Az OTP-től kapott adatok közlése.

M. T. és G. H. tanulók bekapcsolják a magánót, az osztály meghallgatja a riportot.

A legtöbbet gyűjtő tanuló elbeszélése.

Nem.

A pénz átváltása az illető ország pénzére.

K. J. a tábla eddig elfüggönyözött részén levő feladatot ismerteti.

Írjátok le az országok nevét a pénzfajták mellé!

rubel
font
dollár
dinár
lei
korona
leva

A pénzen kívül még mivel lehet takarékoskodni?

Miért célszerű a felsorolt dolgokkal való takarékoskodás? Miért emlegetjük mostanában egyre többet a takarékosagot?
Mivel igyekeznek pótolni az energiaforrásokat?

A lakosság milyen módon értesül a takarékoság fontosságáról?
Úgy tudom, kértetek plakátokat, mutassátok be.

Az ország gyárai, üzemei, a lakosság hogyan fogadja a takarékosági felhívást?
Egyes családok hogyan takarékoskodnak?

És végül a 6/b. osztály hogyan takarékoskodik?

Mit gondoltok, miért beszélgettünk most a takarékoságról október 27-én?
Pár mondatban szólj a világtakarékossági napról!

Egy rejtvényel fejeznék be a mai beszélgetésünket.

Ezután foglaljuk össze beszélgetésünk lényegét, és rögzítsük a táblára:

1. Mivel takarékoskodunk?
2. Mit teszünk a takarékoság érdekében?
3. Az úttörők 4. pontja.

Jövő órán KRESZ-vetélkedő lesz a fiú- és lányórs között.

Nézzétek át a gyalogos- és kerékpáros-közlekedés szabályait!

Az órára a közlekedésrendszertől kérünk fel előadót.

Ezután értékeltem a tanulók közreműködését az órán, az aktív tanulókat pedig megdicsértem.

A tanulók három percig dolgoznak; az értékelést szintén K. J. tanuló végzi.

Villamos energiával, gázzal, benzinnel, vízzel, ruhával, élelemmel, a közösség vagyonával, berendezési tárgyakkal, idővel, erővel, gyógyszerrel.

Mert sokba kerülnek és kifogyófélben vannak az energiaforrások.

A nap- és vízenergiával. R. P. tanuló cikket olvas fel.

Tv, újság, rádió, plakátok, újságcikkek útján.

Bemutatják, gyerekekkel megmagyaráztatják.

S. J. az osztály rajzszakkörös tanulója egyéni tervezésű plakátjait is bemutatja.

N. L., N. A., H. P., Sz. I. tanulók újságcikkeket olvasnak fel.

H. H. felolvassa fogalmazását, melynek címe: Hogyan takarékoskodik családjuk.

A villanyt lekapcsoljuk. A vizet nem folytatjuk. A padot nem firkáljuk. Az ajtót nem rugdossuk. Füzetből lapokat nem tépünk ki. Ruhánkat nem hagyjuk el. Krétával nem dobálunk. A tízórait megesszük, és nem dobjuk ki – mert minden pénzbe kerül.

K. T. tanuló: Mert október 31-e a világtakarékossági nap.

Az OTP-től kapott tájékoztató alapján szól a világtakarékossági napról.

MEGFEJTÉS:

Sok kicsi sokra megy.